

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор КЗ «Кам'янська спеціальна
загальноосвітня школа-інтернат» ЗОР
Г.В. Манченко

**Освітня програма
комунального закладу
«Кам'янська спеціальна
загальноосвітня школа-інтернат»
Запорізької обласної ради
на 2019/2020 навчальний рік**

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
комунального закладу «Кам'янська
спеціальна загальноосвітня
школа-інтернат» Запорізької обласної
ради протокол від 30.08.2019 № 1

Зміст

- 1. Вступ.**
- 2. Освітня програма дошкільних груп для дітей з порушеннями слуху та затримкою психічного розвитку.**
 - 2.1. Вступ.
 - 2.2. Мета, структура та завдання освітньої програми.
 - 2.3. Види діяльності.
 - 2.4. Форми організації освітнього процесу.
 - 2.5. Зміст освітньої програми.
 - 2.6. Робочий навчальний план на дошкільні групи на 2019/2020 навчальний рік.
- 3. Освітня програма початкової освіти для дітей з порушеннями слуху та затримкою психічного розвитку.**
 - 3.1. Вступ.
 - 3.2. Складова освітньої програми. Загальний обсяг навчального навантаження.
 - 3.3. Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним Державним стандартом початкової освіти.
 - 3.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою.
 - 3.5. Форми організації освітнього процесу.
 - 3.6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- 4. Освітня програма II ступеня для дітей з порушеннями слуху.**
 - 4.1. Вступ.
 - 4.2. Складова освітньої програми. Загальний обсяг навчального навантаження.
 - 4.3. Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти.
 - 4.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою.
 - 4.5. Форми організації освітнього процесу.
 - 4.6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- 5. Освітня програма III ступеня для дітей з порушеннями слуху.**
 - 5.1. Вступ.
 - 5.2. Складова освітньої програми. Загальний обсяг навчального навантаження.
 - 5.3. Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти.
 - 5.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою.
 - 5.5. Форми організації освітнього процесу.
 - 5.6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- 6. Робочий навчальний план (додатки).**
- 7. План-графік внутрішньої системи забезпечення якості освіти.**

Вступ

У школі навчаються та виховуються діти віком – 3-17 років, усього в 20 класах та чотирьох дошкільних групах навчатимуться 200 здобувачів освіти. Заклад працюватиме в режимі 5-денного робочого тижня та групи вихідного дня. Навчальний рік складатиме 35 навчальних тижнів.

Структура навчального року:

I семестр – з 02.09.2019 до 27.12.2019

II семестр – з 13.01.2020 до 29.05.2020

Канікули:

осінні – з 28.10.2019 до 03.11.2019

зимові – з 28.12.2019 до 12.01.2020

весняні – з 23.03.2020 до 29.03.2020

Режим роботи закладу п'ятиденний, заняття проводяться в одну зміну, тривалість уроків 1 клас – 35 хв., 2 – 4 класи – 40 хв., 5 – 12 класи – 45 хв., тривалість перерв – 10 хв. та великої перерви 20 хв. Під час навчально-виховного, корекційно-розвиткового процесу учителі, вихователі несуть персональну відповідальність за життя і здоров'я дітей, створюють сприятливі умови для організації відпочинку та змістовного дозвілля учнів на перервах, в позакласний час.

Нормативи наповнюваності класів, виховних груп у школі-інтернаті встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128. Зокрема, наповнюваність класів і виховних груп для 1-12 класів для глухих дітей та зі зниженим слухом не повинна перевищувати 8 осіб; для дітей із затримкою психічного розвитку не повинна перевищувати 12 осіб; для дітей зі складними порушеннями розвитку не повинна перевищувати 6 осіб.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2019/2020 н. р. розпочинається 1 вересня святом – День знань - і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та проводяться протягом навчального року за окремим графіком, затвердженим наказом по школі відповідно:

- для учнів 1—4 класів протягом 6 академічних годин на рік;
- навчальна практика та екскурсії для учнів 5—9-х проводяться:
- у 5—6-х класах - по 15 академічних годин на рік;
 - у 7—9 класах — по 20 академічних годин на рік.

Освітня програма закладу складена на виконання Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 р. № 816 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями», наказу Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 р.

№693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти І ступеня для дітей з особливими освітніми потребами», наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами», наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 813 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II 3 ступеня для дітей з особливими освітніми потребами», концепції Нової української школи та Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87.

Освітню програму закладу побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності та практичної спрямованості змісту;
- наступності та перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності та достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети інваріантного та корекційно-розвиткових компонентів навчального плану;
- творчого використання вчителем програмового матеріалу залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма дошкільної, початкової, базової та повної загальної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом дошкільної, початкової, базової та повної загальної середньої освіти.

Повноцінність базової загальної середньої освіти здобувачів освіти школи-інтернату забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частини навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які фінансуються з відповідного бюджету.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Освітня програма включає обов'язкові години на корекційно-розвиткові заняття, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти з порушеннями фізичного розвитку і реалізується через курси: «Розвиток слуху-зору-тактильного сприймання та формування вимови», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура» та «Ритміка».

Корекційно-розвиткові заняття, курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття проводять: вчителі-дефектологи, вчителі-логопеди, вчителі фізичної культури, вчителі музичного мистецтва.

Індивідуальні та групові заняття визначені закладом у межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів і потреб здобувачів освіти, а також рівня навчально-методичного забезпечення закладу.

Навчання дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями) здійснюється адаптовано до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

У програмах, за якими навчаються учні, повністю збережений принцип корекційної спрямованості навчання; конкретизовані шляхи й засоби виправлення недоліків загального, мовного, фізичного розвитку і морального виховання дітей з порушеннями слуху та затримкою психічного розвитку у процесі оволодіння кожним навчальним предметом, а також трудовими навичками. У зв'язку із фрагментарністю засвоєння учнями з порушеннями інтелектуального розвитку та порушеннями слуху навчального матеріалу, запропонована більш досконала система міжпредметних зв'язків; особлива увага звернена на корекцію специфічних порушень чи всієї особистості в цілому. Програмний навчальний матеріал, що використовується в закладі, сприяє формуванню в учнів таких рис у свідомості, у поведінці, у трудовій діяльності, які допомагають їм стати гідними членами суспільства.

Нормативи наповнюваність класів та поділ класів на групи під час вивчення предмету «Трудове навчання» встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2001 р. №128.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань школи-інтернату, тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану закладу.

Інваріантна частина

планів для дітей зі зниженим слухом та дітей із затримкою психічного розвитку реалізується повністю.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 11.09.2009 № 852 «Про введення навчального предмету «Українська жестова мова» та внесення змін до Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку» впроваджено вивчення предмету «Українська жестова мова» у 11-А класі за рахунок варіативної частини.

Індивідуальна слухова робота з розвитку слуху та формування вимови проводиться щоденно на індивідуальних заняттях у підготовчому - 5 класах включно та на фронтальних заняттях в 6-12 класах включно. Години, відведені на індивідуальні та фронтальні заняття в класах, проводять вчителі-дефектологи. Для цих занять складається окремий розклад.

Години, відведені на корекцію розвитку в 3-4 класах для дітей з затримкою психічного розвитку проводять вчителі початкових класів, а з розвитку мовлення – логопедом. Для цих занять складається окремий розклад.

Для занять з трудового навчання учні 5 – 10 класів діляться на дві групи з урахуванням кількості хлопчиків та дівчаток, віку, можливостей та наповнення групи більше 7 чоловік: 5-А – 3 год.; 6-А, 6-Б – 3 год.; 7-А, 7-Б – 2 год.; 8-А, 9-Б – 2 год.; 9-А, 10-А – 2 год.; 11-А 12-А – 1 год. .

Години, відведені на корекційно-розвиткові заняття, а саме, для лікувальної фізкультури та ритміки, розподілені таким чином:

Лікувальна фізкультура у 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б, 3-Б, 3-В по 1 год. на тиждень, 4-В – 2 год. на тиждень.

Робочий навчальний план на додаткових сторінках, передбачений для дітей, які навчаються за індивідуальною формою навчання.

Варіативна частина включає:

Індивідуальні та групові заняття:

З метою розвитку художніх здібностей дітей

«Образотворче мистецтво» – по 1 год. – у 1-А, 6-Б класах за рахунок варіативної частини.

«Мистецтво нашого народу» - по 1 год. у 1-Б, 2-А, 2-Б, 3-А, 3-Б, 3-В класах за рахунок варіативної частини.

«Хореографія» – по 1 год. у 4-Б, 7-Б, 7-А класах за рахунок варіативної частини.

З метою інтелектуального розвитку дітей з обмеженими можливостями

«Українська жестова мова» - по 1 год. у 5-А, 9-А, 9-Б, 10-А класах за рахунок варіативної частини та 2 год. у 11-А - за рахунок варіативної частини.

«Ерудит» - 1 год. у 11-А класі за рахунок варіативної частини.

«Математика» - по 1 год. у 4-А, 11-А класах за рахунок варіативної частини.

«Цікава інформатика» - по 1 год. у 4-В та 8-А класах за рахунок варіативної частини.

«Технологія приготування їжі з основами товарознавства» - по 1 год. у 8-А та 11-А класах за рахунок варіативної частини.

«Юні рятувальники» - 1 год. у 6-А класі за рахунок варіативної частини.

2. Освітня програма дошкільних груп для дітей з порушеннями слуху та затримкою психічного розвитку

Освітня програма розроблена відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція). Освітня діяльність у дошкільних групах у 2018/2019 навчальному році буде організована відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Указу Президента України від 13.10.2015 №580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641), гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах

різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 № 446), листа Міністерства освіти і науки України від 13.06.2018 №1/9-386 «Щодо організації освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах у 2018/2019 навчальному році».

Дошкільні групи здійснюють освітньо-виховний процес у 2019/2020 навчальному році за фізкультурно-оздоровчим напрямком.

Навчальний рік починається 1 вересня і закінчується 29 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 12 червня.

Метою дошкільної освіти є забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних, духовних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок.

Заклад забезпечує відповідність рівня дошкільної освіти вимогам Базового компонента дошкільної освіти:

- створює безпечні та нешкідливі умови розвитку, виховання та навчання дітей, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я відповідно до санітарно-гігієнічних вимог та забезпечує їх дотримання;
- формує у дітей гігієнічні навички та основи здорового способу життя, норми безпечної поведінки;
- сприяє збереженню та зміцненню здоров'я, інтелектуальному, психологічному і фізичному розвитку дітей;
- здійснює взаємодію з сім'єю;
- є осередком поширення серед батьків психолого-педагогічних та фізіологічних знань про дітей дошкільного віку.

Ранковий прийом дитини до дошкільної групи щодня проводить вихователь групи. Здійснюється обов'язкове опитування батьків або осіб, які їх замінюють, стосовно стану здоров'я дитини. Перевіряється зів, стан шкірних покривів. Усім вихованцям груп з цілодобовим перебуванням проводяться термометрія та огляд зіва. До використання чисті шпателі та термометри зберігаються у чистому сухому промаркованому посуді («чисті термометри», «чисті шпателі»). Після використання їх збирають у посуд з маркуванням «для дезінфекції термометрів», «для обробки шпателів».

Діти з ознаками захворювання до дошкільних груп не приймаються. Після перенесеного захворювання або тимчасової відсутності дітей за інших причин протягом 3 днів включно прийом дітей до дошкільних груп дозволяється за наявності медичної довідки закладу охорони здоров'я, в якому дитина перебуває під медичним наглядом. Щодня дітям у групах з цілодобовим перебуванням проводиться термометрія. Результати термометрії і огляду дітей реєструються вихователем у журналі, що зберігається у групі. Персонал дошкільних груп постійно здійснює санітарно-протиепідемічні заходи щодо попередження занесення інфекційних хвороб у організований дитячий колектив, а у випадку їх занесення – заходи щодо запобігання розповсюдженню інфекції.

Працівники дошкільних груп зобов'язані вести постійне спостереження за станом здоров'я дітей, а в разі виявлення ознак інфекційного захворювання повідомляти медичного працівника.

Режим дня для кожної вікової групи дітей відповідає гігієнічним нормам щодо тривалості сну, занять різними видами діяльності та відпочинку, у тому числі організації навчальних занять, перебування на свіжому повітрі, рухової активності, кратності приймання їжі тощо.

Щоденна загальна тривалість прогулянки дітей становить 4-4,5 години. Прогулянку організовують 2 рази на день. Для забезпечення високого оздоровчого ефекту від прогулянки не допускається скорочувати тривалість перебування на свіжому повітрі, за винятком випадків погіршення самопочуття, порушення стану здоров'я дітей, ускладнення метеоумов. Під час прогулянки проводять рухливі ігри та фізичні вправи.

Загальна тривалість сну для дітей дошкільного віку – 12 – 12,5 години, з яких 2-2,5 години відводиться на денний сон.

У режимі дня дітей дошкільного віку 3-4 години відводиться на самостійну діяльність (ігри, підготовка до занять, особиста гігієна тощо).

Освітній процес організовується відповідно до чинних програм, розроблених для дошкільної освіти.

Основні завдання дошкільних груп на 2019/2020 н. р. :

1. Створити умови для патріотичного виховання через накопичення дошкільниками першого позитивного загальнолюдського духовного досвіду шляхом активного залучення їх до різних видів діяльності: ігрової, пізнавальної, комунікативно-мовленнєвої, предметно-практичної, образотворчої, музичної, рухової, театралізованої.
2. Сприяти забезпеченню високого рівня збереження, підтримки і збагачення фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я суб'єктів педагогічного процесу: дітей, педагогів і батьків шляхом формування у них ціннісного ставлення до свого здоров'я та мотивації щодо здорового способу життя через впровадження здоров'я збережувальних та здоров'яформувальних технологій та надання системи валеологічних і екологічних знань.
3. Забезпечувати якість дошкільної освіти через компетентність і практичну готовність педагогів працювати в умовах реалізації особистісно-орієнтованої моделі дошкільної освіти шляхом впровадження інноваційних педагогічних технологій з метою гуманізації освітньо-виховного процесу.
4. Реалізувати завдання освітньої лінії «Дитина в природному довкіллі» Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти в освітньо-виховній роботі з дітьми через різноманітні форми і методи освітнього впливу.
5. Продовжувати роботу по формуванню елементарної компетенції з питань безпеки у дітей дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти; виховання основ безпечної поведінки дітей в різних життєвих ситуаціях, а також культури безпеки у дорослих, відповідального ставлення до життя і здоров'я малят.

6. Продовжити роботу з налагодження тісної взаємодії з родинами та громадськістю щодо надання якісної дошкільної освіти завдяки розширенню форм та видів співпраці з ними, прозорості та відкритості роботи закладу через роботу веб-сайту та відкритих груп у соціальній мережі Facebook.
7. Продовжити роботу з формування комунікативно-мовленнєвої та мовної компетентності дошкільників.

У навчальному закладі функціонує 4 групи: 2 групи для дітей з порушеннями слуху – різновікові та 2 групи для дітей із ЗПР: одна середня група (від 3 до 5 років) та одна старша група (від 5 до 6 (7) років).

У освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової забезпечується через чинні програми розвитку дитини «Віконечко» (програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку за ред. проф. Т.В. Сак); Освітня програма розвитку глухих дітей дошкільного віку за редакцією К.В. Луцько; Комплексної програми «Розквіт» Скрипнік Т.В. та ін. .

Мета освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 (7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання програми - сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6 (7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу

Структура програми - визначення освітніх ліній відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: ранній вік (третій рік життя), молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності.

Види діяльності

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

Види діяльності плануються за освітніми лініями:

- «Ознайомлення із соціумом»,
- «Ознайомлення з природним довкіллям»,

- «Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо),
- «Сенсорний розвиток»,
- «Логіко-математичний розвиток»,
- «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування»,
- «Здоров'я та фізичний розвиток».

Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Форми організації освітнього процесу

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію.

Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 3-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить:

- у молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

У середині та наприкінці заняття проводяться фізкультурні хвилини. Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Організація проведення навчально-виховного процесу у дошкільних групах має свою специфіку: вчителі-дефектологи і вихователі мають єдину корекційно-розвивальну спрямованість.

Учитель-дефектолог проводить:

підгрупові ігри-заняття – з 4-6 особами (залежно від логопедичного висновку та наповнюваності групи) упродовж 25 хв. ;

індивідуальні ігри-заняття – з однією дитиною 15 хв.

У освітньо-виховному процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття, а також міні-заняття упродовж дня.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводять переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Рекомендується поєднувати та чергувати їх із заняттями музики, фізичного виховання, ритміки.

Перегляд розважальних телепередач, мультфільмів для дітей дошкільного віку допускається не частіше 1 разу на день. Тривалість перегляду розважальних телевізійних передач не повинна перевищувати 20 хвилин на

день для дітей від трьох до чотирьох років і 30 хвилин для дітей від п'яти до шести років.

У різновікових групах тривалість навчальних занять диференціюють залежно від віку дитини.

Фізичне виховання спрямоване на збереження і зміцнення здоров'я; гармонійний фізичний розвиток; підвищення адаптаційних резервів організму; формування рухових навичок і якостей; профілактику порушень опорно-рухового апарату; розвиток мотивації до занять фізкультурою.

У дні, коли немає занять з фізкультури проводяться фізкультурні комплекси під час денної прогулянки. Форма та місце проведення занять визначається педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2019/2020 навчальному році розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України (<http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/norm-baza.html>).

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда педагогів: вихователі, дефектологи, інструктор з фізичної культури, вчитель-логопед, музичний керівник, соціальний педагог, практичний психолог, медичні сестри та лікар-педіатр.

У освітній процес впроваджується інноваційні методики:

- методика сенсорного виховання за М.Монтессорі;
- навчання за методикою Домана;
- педагогічна технологія розвитку комунікативних здібностей дітей засобами театральної діяльності;
- вивчаються досвіди роботи вихователів

Робочий навчальний план на дошкільні групи на 2019/2020 навчальний рік

В освітньому процесі дошкільних груп реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами .

Інваріантна складова

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексні		

Освітня програма розвитку глухих дітей дошкільного віку за редакцією К.В. Луцько	К.В. Луцько	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України, лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-11626 від 17.07.2013
Програма розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років "Віконечко"	Сак Т.В. та ін.	Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, Інститутом спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України від 04.04.2013 № 1/11-6544
Програмно-методичний комплекс «Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення»	Рібцун Ю.В.	Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України лист від 05.12.2012 1/11-18798 № 14.1/12-Г-501
Комплексна програма розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом "Розквіт"	Скрипнік Т.В. та ін.	Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, Інститутом спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України 12.04.13 №1/11-6943
Парціальні освітні програми		
«Казкова фізкультура», програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку	Єфименко М.М.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІТЗО від 11.06.2014 №14.1/12-Г-869)
Програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі «Грайлик»	Березіна О.М. Гніровська О.З. Линник Т.А.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології науково-методичною радою з питань освіти Міністерства освіти і

		науки України лист від 31.03.2014 №14.1/12-Г-501
«Україна - моя Батьківщина» програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку	Каплуновська О.М.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ПТЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г-85)
«Дитина у світі дорожнього руху» програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху	Тимовський О. Репік І.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ПТЗО від 25.12.2014 №14.1/12-Г-1856)

Розподіл занять на тиждень на дитину у дошкільних групах для дітей з порушеннями слуху на 2018/2019 навчальний рік

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами			
	перша молодша (від 2 до 3 років)	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом	1	2	2	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	3	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	1	2	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	1	1	2	2
Здоров'я та фізичний розвиток*	1	2	3	3
Навчання гри	-	-	1	2
Фонетична ритміка	1	1	1	1
Розвиток слухового сприймання	1	1	1	1

Загальна кількість занять на тиждень	10	14	15	20
Максимальна кількість занять на тиждень	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	1,4	3,5	5,3	6,8

Години, передбачені для фізкультурних занять (плавання), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей. Навчальне навантаження: тривалість проведення занять - спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

** Максимально допустиме навчальне навантаження визначають шляхом множення загальної кількості занять на тиждень, відведених на вивчення освітніх ліній у віковій групі, на тривалість заняття залежно від віку вихованців.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій - трьох організованих навчальних занять. У різновікових групах тривалість навчальних занять диференціюють, орієнтуючись на вік кожної дитини.

У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, проводяться фізкультурні хвилини.

Тривалість перерв між заняттями становить 5 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа) та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) сприяє блочно-тематична організація освітнього процесу на засадах інтеграції, яка істотно знижує навчальне навантаження на дітей. При цьому тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах), проте інтегроване заняття може замінити всі інші, крім занять з фізичної культури й музичного виховання. Тобто щодня можна проводити одне інтегроване заняття, закріплюючи набуті дітьми знання і вміння в різних видах дитячої діяльності протягом дня. При цьому тривалість статичного навантаження у положенні сидючи на одне заняття не повинна перевищувати для дітей молодших груп - 15 хвилин, середніх - 20 хвилин, старших - 25 хвилин.

Домашні завдання не задають.

Фізичне виховання дітей у дошкільних групах складається з:

- ранкової гімнастики;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять, фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки та лікувальної фізкультури.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводяться з дворічного віку. Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років - 15 хвилин; від 3 до 4 років - 20 - 25 хвилин; від 5 до 6 (7) років - 25 - 30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Розподіл занять на тиждень на дитину у дошкільних групах для дітей із ЗПР на 2019/2020 навчальний рік

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами			
	перша молодша (від 2 до 3 років)	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6(7) років)
Ознайомлення із соціумом	1	2	2	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	1	2	2
Розвиток мовлення і культури мовленнєвого спілкування	2	2	2	2

Здоров'я та фізичний розвиток*	2	2	2	2
Корекційні заняття		4	4	4
Загальна кількість занять на тиждень	10	14	16	17
Максимальна кількість занять на тиждень	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	1,4	3,5	5,3	6,8

**Методичні рекомендації щодо вибору цілей освітнього процесу
(за К.Л. Крутій)**

Основні	Розвивальні	Виховні
Повідомляти	Залучати до розумових операцій (аналіз, синтез, узагальнення, класифікація, систематизація)	Виховувати
Ознайомлювати	Вдосконалювати вміння	Прищеплювати
Давати уявлення	Розвивати пізнавальну активність	Формувати якості
Пояснювати	Розвивати творче мислення	Привчати
Повторювати	Спонукаати до ...	Підтримувати (добрі вчинки ...)
Продовжувати	Удосконалювати естетичні смаки	Виробляти ціннісне ставлення
Закріплювати	Розвивати вміння	Усвідомлювати значення
Розширяти	Стимулювати до ...	Адекватно сприймати
Поглиблювати	Поглиблювати інтерес	Проявляти позитивне ставлення
Поповнювати	Заохочувати	Наслідувати
Вправляти		Викликати прагнення
Демонструвати		Збагачувати внутрішній світ
Спонукаати		Проявляти гнучкість
Звертати увагу		Встановлювати стосунки
Формувати		Запобігати негативу
Перевіряти		Самоаналіз, самоконтроль
Збільшувати обсяг		
Встановлювати зв'язки		

Основні форми роботи та види діяльності з дітьми для календарного планування

Форми роботи	Рекомендації
Ранок	

Бесіди, спостереження	Тема, об'єкт, мета
Індивідуальна робота з дітьми та батьками, попередня до занять робота	Індивідуальна робота з дітьми може відбуватися за різними розділами програми, з використанням певних дидактичних ігор
Самостійна ігрова діяльність, малорухливі ігри	Для гри назва, мета (вид)
Трудові доручення, культурно-гігієнічні навички (КГН)	Вид роботи, з ким
Заняття	Тема, програмовий зміст, матеріал, хід заняття (план)
Прогулянка	
Бесіди, спостереження	Тема, об'єкт, мета
Художня література, фольклор	Назва твору, автор, під час якого виду діяльності буде використаний
Трудові доручення	Вид, мета, матеріал, інвентар
Екскурсії, цільові прогулянки	Екскурсії в природу плануються раз на квартал з метою спостереження за змінами в природі у зв'язку із змінами пір року
Фізкультурний комплекс, рухливі ігри, вправи, день здоров'я	Проводиться у ті дні, коли за розкладом немає заняття з фізкультури. Рухливі ігри – 2-3 (з різними видами рухів): назва гри, основний рух. День здоров'я організовується раз на місяць. Піший перехід раз на тиждень.
Індивідуальна робота з різних розділів програми	Не менше трьох разів на тиждень слід планувати індивідуально-диференційовану роботу з фізичного розвитку дітей. Індивідуальна робота може відбуватися з використанням дидактичних ігор, дібраних відповідно до певного розділу програми
Самостійна рухова діяльність	Атрибути, іграшки
Друга половина дня	
Бесіди, спостереження	Тема, об'єкт, мета
Художня література	Назва твору, автор, під час якого виду діяльності буде використаний
Праця, трудові доручення	Вид, мета, матеріал, інвентар
Самостійна художня діяльність	Раз на тиждень, вид, матеріал
Розваги, театралізовані ігри (ігри-драматизації, інсценування)	Тема, вид: театр – раз на тиждень, музичні розваги – раз на місяць, фізкультурні розваги – 1-2 рази на місяць, фізкультурне свято – раз на квартал.
Ігрова діяльність	Вид гри (дидактична, настільно-друкована, будівельно-конструкційна, гра з піском і водою), мета. Рухлива гра: назва, вид рухів (1-2 гри). Сюжетно-рольова гра – фіксується у календарному плані, прописується тема, етап гри.
Індивідуальна попередня робота	Індивідуальна робота з дітьми може відбуватися за різними розділами програми, з використанням певних

	дидактичних ігор. Мета, з ким проводиться
Робота з сім'єю	Вид, тема, ім'я, прізвище дитини.
Аналіз роботи	Конкретні зміни у знаннях, уміннях, навичках дітей з різних видів діяльності.

Освітні лінії Базового компонента дошкільної освіти:

«Особистість дитини»,

«Дитина в соціумі»,

«Дитина в природному довкіллі»,

«Дитина у світі культури»,

«Гра дитини»,

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»,

«Мовлення дитини».

Освітня програма початкової освіти для дітей з порушеннями слуху та для дітей із затримкою психічного розвитку

Вступ

Освітня програма початкової освіти розроблена на виконання:

- Закон України «Про загальну середню освіту» від 13.05.1999 (зі змінами).
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017.
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 815 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2018 № 917 «Про внесення змін у додатки до наказу до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 814».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.06.2018 № 668 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.04.2018 № 1300/03.214 «Про затвердження Примірного переліку корекційних засобів навчання та реабілітаційного обладнання для спеціальних закладів освіти».
- Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87.
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів, груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.09.2009 № 852 «Про введення навчального предмету «Українська жестова мова» та внесення

змін до Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку».

- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.08.2019 № 1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 №1/11-5966 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах середньої освіти у 2019/2020 навчальному році».
- Інструктивно - методичний лист Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 р. № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 06.08.2018 № 1/9-485 «Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціальних закладах загальної освіти в 2018/2019 навчальному році».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 05.08.2019 № 1/9-498 «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019-2020 н.р.»
- Лист Міністерства освіти і науки України від 05.07.2019 № 1/9-425 «Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в спеціальних закладах освіти у 2019-2020 навчальному році».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 10.06.2019 № 19-365 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2019/2020 навчальному році».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 23.05.2018 № 2270/03.2-14 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів (додатки 1-16);
- очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти з порушеннями слуху та затримкою психічного розвитку, пропонований зміст навчальних предметів подано у Типовій освітній програмі, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. та інших, що розмішені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України та інституту модернізації та змісту освіти;

- перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» подано в додатках;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти:

2-4 класів – 2275 годин/навч. рік;

2-х класів – 735 годин/навч. рік;

для 3-4 класів – 770 годин/навч.рік;

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Навчальні плани для дітей з порушеннями слуху розроблені з урахуванням пріоритетів білінгвального (двомовного) навчання (інтеграція словесної мови як мови навчання з українською жестовою мовою як мовою опанування та інтеграція української жестової мови як мови навчання зі словесною мовою як мовою опанування).

Освітня програма для I ступеня укладена за сімома основними освітніми галузями.

Освітні галузі 1-2 класи НУШ для дітей з порушеннями слуху:

Мовно-літературна (українська мова і літературне читання, українська жестова мова, англійська мова з 2-ого класу)

Математична (математика)

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна («Я досліджую світ»)

Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)

Технологічна (трудове навчання)

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна (фізична культура)

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, українська жестова мова, англійська мова з 2-ого класу) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в

особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети: 1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонуваних або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») реалізовується окремими предметами та в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі. Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);
«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);

опрацювання інформації;

перетворення інформації із однієї форми в іншу;

створення інформаційних моделей;

оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво або музичне мистецтво, образотворче мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**:

«Рухова діяльність»,

«Ігрова та змагальна діяльність».

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи, яка спрямована на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей,
- проведення індивідуальних консультацій,
- проведення групових занять.

Освітні галузі 2-4 класи:

Мови і літератури («Українська мова», «Літературне читання», «Українська жестова мова», «Англійська мова»)

Математика («Математика»)

Суспільствознавство («Я у світі») (3-4 класи).

Природознавство («Природознавство»)

Мистецтво («Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»)

Технології («Трудове навчання», «Предметно-практичне навчання», «Сходінки до інформатики»)

Здоров'я і фізична культура («Основи здоров'я» та «Фізична культура».)

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Українська жестова мова», «Англійська мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі» (3-4 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через інтегрований предмет «Мистецтво».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1 клас) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з порушеннями слуху та затримкою психічного розвитку, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткову роботу проводять спеціалісти нашого закладу: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчителі фізичної культури та лікувальної фізкультури, вчитель музики та ритміки.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з порушеннями слуху (глухих дітей та дітей зі зниженим слухом)

Мета: формування у здобувачів освіти способів комунікативної діяльності, всебічний розвиток особистості, створення передумов для соціальної адаптації та інтеграції дітей.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

- розвиток особистості (когнітивної, емоційно-вольової, ціннісно-мотиваційної і поведінкових сфер) та формування комунікативних навичок за допомогою словесної та жестової мов.
- Подолання вторинних порушень пізнавальної діяльності.
- Удосконалення навичок спілкування на слухозоровій основі (використання збережених аналізаторів та розвиток слухового сприймання), сприймання та продукування мовлення.
- Розширення поняття про оточуюче середовище, поповнення запасу словесних та жестових одиниць.
- Посилення слухового компоненту в умовах слухозорового та вібраційного сприймання мовлення.
- Індивідуальна корекція порушень розвитку засобами лікувальних методик (масажу, лікувальної фізкультури, фізіотерапії та ін.).

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток слухового сприймання та формування вимови; розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови, ритміка, лікувальна фізкультура.

Корекційно-розвиткова робота для дітей із затримкою психічного розвитку

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

- Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності та формування еталонних уявлень; формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення та наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.
- Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.
- Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.
- Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звуковимови, одночасно з формуванням фонематичних процесів; розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу, уявлень про довкілля у процесі мовленнєвої й пізнавальної діяльності; формування управління й узгодження слів у реченні, зв'язного мовлення; ініціацію контакту, взаємодію та підтримування спілкування зі значущими дорослими та однолітками. Формування писемного мовлення у процесі: розвитку фонематичного, складового аналізу й синтезу; становлення синтетичних прийомів поскладового читання; формування мотивації оволодіння графічним зображенням букв й розвиток смислового програмування письмового висловлювання; формування мовних операцій.
- Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, ритміка, корекція розвитку.

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним Державним стандартом початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої

галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. До ключових компетентностей належать:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях,

пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

Результати навчання (2-4 класи) повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних, організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма початкової освіти для дітей з особливими потребами передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Форми організації освітнього процесу

У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти для дітей з порушеннями слуху та для дітей із затримкою психічного розвитку передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, висловлювати і захищати власні погляди;
- досліджувати ситуації і виокремлювати проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- усвідомлювати розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснювати роль природничих наук і техніки в житті людини;
- готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, здатності до соціальної комунікації й активності;
- усвідомлювати почуття власної гідності, діяльності з урахуванням власних прав і свобод, поваги до прав і гідності інших осіб, протидію дискримінації та нерівному ставленню до особистості;
- володіти навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності, готовності до здорового способу життя.

А також всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма II ступеня для дітей з порушеннями слуху

Вступ

Освітня програма II ступеня загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху розроблена на виконання:

- Закон України «Про загальну середню освіту» від 13.05.1999 (зі змінами).
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017.
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 815 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2018 № 917 «Про внесення змін у додатки до наказу до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 814».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.06.2018 № 668 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.04.2018 № 1300/03.214 «Про затвердження Примірною переліку корекційних засобів навчання та реабілітаційного обладнання для спеціальних закладів освіти».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів, груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.09.2009 № 852 «Про введення навчального предмету «Українська жестова мова» та внесення змін до Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку».
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 №1/11-5966 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах середньої освіти у 2019/2020 навчальному році».
- Інструктивно - методичний лист Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 р. № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

- Лист Міністерства освіти і науки України від 06.08.2018 № 1/9-485 «Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціальних закладах загальної освіти в 2018/2019 навчальному році».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 05.08.2019 № 1/9-498 «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019-2020 н.р.»
- Лист Міністерства освіти і науки України від 05.07.2019 № 1/9-425 «Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в спеціальних закладах освіти у 2019-2020 навчальному році».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 10.06.2019 № 19-365 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2019/2020 навчальному році».

Освітня програма базової середньої освіти для дітей з порушеннями слуху окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти з різними порушеннями, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розмішені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України;
- перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» подано в додатках;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-10-х класів закладу складає 6265 годин/навчальний рік:

для 5-х класів – 875 годин/навчальний рік,

для 6-х класів – 980 годин/навчальний рік,

для 7-х класів – 1050 годин/навчальний рік,

для 8-х, 9-х, 10-х класів – 1120 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані II ступеня для дітей з порушеннями слуху.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному

рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Навчальні плани для дітей з порушеннями слуху розроблені з урахуванням пріоритетів білінгвального (двомовного) навчання (інтеграція словесної мови як мови навчання з українською жестовою мовою як мовою опанування та інтеграція української жестової мови як мови навчання зі словесною мовою як мовою опанування).

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти складається із освітніх галузей: «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура», які реалізуються через навчальні предмети.

Навчальні плани для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти через курси:

для глухих дітей: «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей зі зниженим слухом: «Розвиток слухового сприймання мовлення та формування вимови», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура».

Корекційно-розвиткову роботу проводять спеціалісти нашого закладу: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчителі фізичної культури та лікувальної фізкультури, вчитель музики та ритміки.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріативної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (хореографія тощо);
- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту освіти II ступеня для дітей з порушеннями слуху реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи

здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною мовою (і рідною – у разі відмінності, українською жестовою або за допомогою альтернативних засобів спілкування)	Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас. Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2.	Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби

		невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з інтнттими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб. Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

		Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати Дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності;

		доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8.	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв,

		робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою української жестової мови) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики

		щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
--	--	--

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

- Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти.

Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і

встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей;

комбінований урок, уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, спектаклі, брифінги, квести.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття, які також виконують функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності відповідає профілю, маємо високого рівня педагогів;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності згідно Положення про кабінети забезпечення здійснено лише природничих кабінетів;
- якість проведення навчальних занять педагогами вищої кваліфікаційної категорії, учителів-методистів та старших учителів;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) плануємо відповідно графіка внутрішнього контролю та моніторинг посеместрового бала.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об'єднань, педагогічні ради та психолого-педагогічні семінари;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти запланований у планах роботи психолога та соціального педагога;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та форми методичної роботи (кожен учитель створює власне портфоліо, відстежуємо просування та успіхи).

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Освітня програма III ступеня для дітей з порушеннями слуху

Вступ

Освітня програма III ступеня загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху розроблена на виконання Закону України «Про освіту»;

- Закону України «Про загальну середню освіту» від 13.05.1999.
- Постанови Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 21.06.2018 № 668 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».

Освітня програма базової середньої освіти III ступеня для дітей з порушеннями слуху окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів (додатки) ;
- очікувані результати навчання здобувачів III ступеня базової середньої освіти з різними порушеннями, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» та розмішені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України;
- перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» подано в додатках;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження учнів в 11- 12-х класах складає – 2240 годин/навчальний рік:

для 11-х класів- 1120 годин/навчальний рік;

для 12-х класів- 1120 годин/навчальний рік;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Навчальними планами старшої школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Години варіативної складової передбачаються на: збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової; упровадження курсів за вибором; факультативи, індивідуальні та групові заняття.

Навчальні плани спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами складені відповідно до академічного рівня змісту освіти. Цей варіант навчального плану є універсальним; навчальний час рівномірно розподілений між окремими предметами. Основними напрямками диференціації навчання є розширення вивчення окремих предметів, доповнення інваріантної складової навчальних планів додатковими предметами та курсами за вибором учнів, факультативами; запровадження індивідуальної форми навчання.

Навчальні плани спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких спрямований на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти. Вибір курсів з корекційно-розвиткової роботи у старшій школі визначається навчальним закладом відповідно до контингенту в межах передбачених годин «Українська жестова мова», «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Лікувальна фізкультура».

У старшій школі для дітей з особливими освітніми потребами курс «Захист Вітчизни» викладається з метою підготовки молоді до забезпечення власної безпеки у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу. Заняття з курсу «Захист Вітчизни» проводяться протягом навчального року.

Корекційно-розвиткову роботу проводять спеціалісти нашого закладу: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчителі фізичної культури та лікувальної фізкультури, вчитель музики та ритміки.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (хореографія тощо);
- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту освіти III ступеня для дітей з порушеннями слуху реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової загальної середньої освіти здобувачів освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-ти денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною мовою (і рідною – у разі відмінності, українською жестовою або за допомогою альтернативних засобів спілкування)	Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас. Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2.	Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти)	

	з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно До поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з інтнттими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб. Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні

		моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати Дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задач; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.

		Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).

8.	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою української жестової мови) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.

10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
-----	--	---

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти.

Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань,

	(здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо). Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок, уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, спектаклі, брифінги, квести.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття, які також виконують функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності відповідає профілю, маємо високого рівня педагогів;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності згідно Положення про кабінети забезпечення здійснено лише природничих кабінетів;
- якість проведення навчальних занять забезпечена педагогами вищої кваліфікаційної категорії, учителями-методистами та старшими учителями;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) плануємо відповідно графіка внутрішньошкільного контролю та моніторинг посеместрового бала.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Позаурочна діяльність

Позаурочна діяльність є складовою частиною освітнього процесу школи-інтернату. Вона вирішує завдання навчальної та позанавчальної діяльності в комплексі і є однією з форм організації діяльності учнів.

Позаурочна діяльність має очевидні переваги для закріплення і практичного використання окремих аспектів змісту програм навчальних предметів.

Мета позаурочної роботи – розвиток у дітей мотивації до пізнання і творчості, сприяння особистісному самовизначенню, соціальній адаптації дітей.

Завдання позаурочної діяльності:

- виявлення інтересів, нахилів, здібностей і можливостей здобувачів освіти в різних видах діяльності;
- створення умов для індивідуального розвитку кожної дитини в обраній сфері позаурочної діяльності;
- формування системи знань, умінь, навичок у здобувачів освіти в обраному напрямку діяльності;
- оптимізація навчального навантаження вихованців, поліпшення умов для розвитку дитини;
- розвиток досвіду творчої діяльності, творчих здібностей;
- створення умов для реалізації придбаних знань, умінь і навичок;
- розвиток досвіду неформального спілкування, взаємодії, співпраці;
- розширення рамок спілкування з соціумом.

У школі функціонують гуртки:

- Футбол 3-7, 8 – 9 класи;
- «Гаптування шовковими стрічками»;
- «Фотонатуралісти»;
- «Музична мозаїка»;
- «Оркестр народних інструментів»;
- «Валяння вовни»;
- Хореографія;
- «Основи макіяжу».

**Навчальний план початкової освіти
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська
Наказ МОНУ від 26.07.2018 № 814
Додаток 1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1-А	1-Б	2-А	2-Б	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	6	6	26
	Українська жестова мова	2	2	2	2	8
	Іноземна мова	-	-	1	1	2
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Трудове навчання	1	-	1	1	3
	Предметно-практичне навчання	-	1	-	-	1
Інформатична	Інформатика	-	-	1	1	2
Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2	8
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		22	22	23	23	90
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	15	14	15	15	74
	Ритміка	2	2	2	2	8
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	4
Варіативна складова						
Індивідуальні і групові заняття:		1	1	1	1	4
Образотворче мистецтво		1	-	-	-	1
Мистецтво нашого народу		-	1	1	1	3
Сумарне навчальне навантаження на учня		20	20	21	21	82
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20	20	21	21	82
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		41	40	42	42	165

Директор

Г.В. Панченко

**Навчальний план початкової освіти
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей із затримкою психічного розвитку
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська
Наказ МОНУ від 25.06.2018 № 693
Додаток 10

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		3-А	4-А	4-Б	Разом
Мови і література	Українська мова	5,5	5,5	5,5	16,5
	Англійська мова	1,5	1,5	1,5	4,5
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	2	2	2	6
Суспільствознавство	Я у світі	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	6
	Основи здоров'я	1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Сходінки до інформатики	1	1	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Разом		21	21	21	63
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	3	3	3	9
	Ритміка	2	2	2	6
	Розвиток мовлення	5	5	5	15
Варіативна складова					
Індивідуальні і групові заняття:		1	1	1	3
Мистецтво нашого народу		1	-	-	1
Математика		-	1	-	1
Хореографія		-	-	1	1
Сумарне навчальне навантаження на учня		22	22	22	66
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		22	22	22	66
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		32	32	32	96

Директор

Г.В. Панченко

**Навчальний план початкової освіти
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(для глухих дітей)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська
Наказ МОНУ від 25.06.2018 № 693
Додаток 4

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		3-Б	3-В	Разом
Мови і література	Українська мова	6	6	12
	Українська жестова мова	2	2	4
Математика	Математика	4	4	8
Природознавство	Природознавство	2	2	4
Суспільствознавство	Я у світі	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	4
	Основи здоров'я	1	1	2
Технології	Предметно-практичне навчання	1	1	2
	Сходинки до інформатики	1	1	2
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	2
Разом		21	21	42
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	14	14	28
	Ритміка	1	1	2
	Лікувальна фізкультура	1	1	2
Варіативна складова				
Індивідуальні і групові заняття:		1	1	2
Мистецтво нашого народу		1	1	2
Сумарне навчальне навантаження на учня		22	22	44
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		22	22	44
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		38	38	76

Директор

Г.В. Панченко

**Навчальний план початкової освіти
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(дітей зі зниженим слухом)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська

Наказ МОНУ від 25.06.2018 № 693

Додаток 6

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		4-В	Разом
Мови і література	Українська мова	7	7
	Українська жестова мова	1	1
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2
	Основи здоров'я	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Сходинки до інформатики	1	1
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1
Разом		21	21
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	14	14
	Ритміка	2	2
	Лікувальна фізкультура	2	2
Варіативна складова			
Курси за вибором або факультативи:		1	1
Цікава інформатика		1	1
Сумарне навчальне навантаження на учня		22	22
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		22	22
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		40	40

Директор

Г.В. Панченко

Навчальний план
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(для глухих дітей)
на 2019/2020 навчальний рік

Мова навчання : українська

Наказ МОНУ від 12.06.2018 № 627

Додаток 6

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		5-А	7-А	7-Б	9-Б	10-А	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3	3	3	2	2	13
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Українська жестова мова	2	2	2	2	2	10
	Англійська мова	2	2	2	2	2	10
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	1	5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	-	-	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	2	2	8
	Геометрія	-	2	2	2	2	8
Природознавство	Природознавство	1	-	-	-	-	1
	Біологія	-	2	2	2	2	8
	Географія	-	1	1	2	1	5
	Фізика	-	2	2	2	2	8
	Хімія	-	1	1	2	2	6
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	3
	Мистецтво	-	-	-	1	1	2
Технології	Трудове навчання	3	2	2	2	2	11
	Інформатика	1	1	1	1	2	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	2	2	2	2	2	10
Разом		24	29	29	31	31	144
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	10	5	5	3	3	26
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	1	5
	Ритміка	1	1	1	1	1	5
Варіативна складова							
Індивідуальні і групові заняття:		1	1	1	1	1	5
Хореографія		-	1	1	-	-	2
Українська жестова мова		1	-	-	1	1	3

Сумарне навчальне навантаження на учня	25	30	30	32	32	149
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)	25	30	30	32	32	149
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	37	37	37	37	37	185

Директор

Г.В. Панченко

Навчальний план
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(для дітей зі зниженим слухом)
на 2019/2020 навчальний рік

Мова навчання : українська

Наказ МОНУ від 12.06.2018 № 627

Додаток 8

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		6-А	6-Б	8-А	9-А	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3	3	3	3	12
	Українська література	2	2	2	2	8
	Українська жестова мова	1	1	1	1	4
	Англійська мова	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література	1	1	1	1	4
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	4
	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	8
	Алгебра	-	-	2	2	4
	Геометрія	-	-	2	2	4
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	
	Біологія	1	1	2	2	6
	Географія	2	2	2	2	8
	Фізика	-	-	2	2	4
	Хімія	-	-	2	2	4
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	2
	Мистецтво	-	-	1	1	2
Технології	Трудове навчання	3	3	2	2	10
	Інформатика	1	1	1	1	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Фізична культура	2	2	2	2	8
Разом		27	27	30	31	115
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	6	6	6	4	22
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	4
	Ритміка	1	1	1	1	4
Варіативна складова						
Індивідуальні і групові заняття:		1	1	2	1	5
Юні рятувальники		1	-	-	-	1
Українська жестова мова		-	-	-	1	1
Образотворче мистецтво		-	1	-	-	1
Цікава інформатика		-	-	1	-	1

Технологія приготування їжі з основами товарознавства	-	-	1	-	1
Сумарне навчальне навантаження на учня	28	28	32	32	120
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно- розвиткових занять)	28	28	32	32	120
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	36	36	40	38	150

Директор

Г.В. Панченко

Навчальний план
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(для глухих дітей)
на 2019/2020 навчальний рік

Мова навчання: українська
Наказ МОНУ від 21.06.2018 № 668
Додаток 3

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	11-А
Українська мова	3
Українська література	2
Українська жестова мова*	2
Зарубіжна література	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта: правознавство економіка людина і світ	1
	-
	-
Художня культура	0,5
Алгебра	2
Геометрія	2
Астрономія	-
Біологія	1,5
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	1
Екологія	-
Технології	1
Інформатика	1
Фізична культура	2
Захист Вітчизни	1
Разом	29
*Корекційно-розвиткові заняття	2
Варіативна складова	
Індивідуальні і групові заняття:	5
Математика	1
«Ерудит»	1
Технологія приготування їжі з основами товарознавства	1
Гранично допустиме навантаження на учня (без корекційно- розвиткових занять)	32
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	34

Директор

Г.В. Панченко

**Навчальний план
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(для дітей зі зниженим слухом)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська

Наказ МОНУ від 21.06.2018 № 668

Додаток 5

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	12-А
Українська мова	3
Українська література	2
Українська жестова мова*	1
Англійська мова	2
Зарубіжна література	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта:	
правознавство	-
економіка	1
людина і світ	0,5
Художня культура	0,5
Алгебра	2
Геометрія	2
Астрономія	0,5
Біологія	1,5
Географія	-
Фізика	3
Хімія	2
Екологія	0,5
Технології	1
Інформатика	2
Фізична культура	2
Захист Вітчизни	1
Разом	32
*Корекційно-розвиткові заняття	4
Варіативна складова	
Індивідуальні і групові заняття:	1
Гранично допустиме навантаження на учня (без корекційно- розвиткових занять)	32
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	37

Директор

Г.В. Панченко

**Індивідуальний навчальний план початкової освіти
для дітей зі складними порушеннями розвитку
(з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська
Наказ МОНУ від 26.07.2018 № 814
Додаток 14

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		2-А
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	2
	Українська жестова мова	1
Математична	Математика	1
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	0,5
Технологічна	Предметно-практичне навчання	0,5
Інформатична		
Мистецька	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво	0,5
		0,5
Фізкультурна	Фізична культура	0,5
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	2
	Ритміка	0,5
	Лікувальна фізкультура	0,5
	Соціально-побутове орієнтування	0,5
Усього:		10
Сумарне навчальне навантаження на учня		10
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		10
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		10

Директор

Г.В. Панченко

**Індивідуальний навчальний план початкової освіти
для дітей зі складними порушеннями розвитку
(з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська
Наказ МОНУ від 26.07.2018 № 814
Додаток 14

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		2-А
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	2
	Українська жестова мова	1
Математична	Математика	1
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	0,5
Технологічна	Предметно-практичне навчання	0,5
Інформатична		
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5
	Музичне мистецтво	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	0,5
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	2
	Ритміка	0,5
	Лікувальна фізкультура	0,5
	Соціально-побутове орієнтування	0,5
Усього:		10
Сумарне навчальне навантаження на учня		10
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		10
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		10

Директор

Г.В. Панченко

**Індивідуальний навчальний план
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(для дітей зі зниженим слухом)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання : українська

Наказ МОНУ від 12.06.2018 № 627

Додаток 8

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		5-А
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Українська жестова мова	0,5
	Англійська мова	0,5
	Зарубіжна література	0,5
Суспільствознавство	Історія України	0,5
	Всесвітня історія	-
	Основи правознавства	-
Математика	Математика	2
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природознавство	Природознавство	0,5
	Біологія	-
	Географія	-
	Фізика	-
	Хімія	-
Мистецтво	Образотворче мистецтво	0,5
	Музичне мистецтво	0,5
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	0,5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	2
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	0,5
Разом		14
Сумарне навчальне навантаження на учня		14
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		14
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		14

Директор

Г.В. Панченко

**Індивідуальний навчальний план
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей зі складними порушеннями розвитку
(з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання: українська
Наказ МОНУ від 12.06.2018 № 627
Таблиця 10

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах
Інваріантна складова		5-А
Освітні галузі		Укр. мова навч.
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Українська жестова мова	2
Суспільствознавство	Я у Світі	0,5
Математика	Математика	2
Природознавство	Природознавство	0,5
Мистецтво	Мистецтво	0,5
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	0,5
Корекційно - розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	2
	Лікувальна фізкультура	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	0,5
Разом		14
Сумарне навчальне навантаження на учня		14
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		14
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		14

Директор

Г.В. Панченко

**Індивідуальний навчальний план
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
для дітей з порушеннями слуху
(для дітей зі зниженим слухом)
на 2019/2020 навчальний рік**

Мова навчання : українська

Наказ МОНУ від 12.06.2018 № 627

Додаток 8

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		8-А
Мови і літератури	Українська мова	1
	Українська література	1
	Українська жестова мова	2
	Англійська мова	0,5
	Зарубіжна література	0,5
Суспільствознавство	Історія України	0,5
	Всесвітня історія	0,5
	Основи правознавства	-
Математика	Математика	-
	Алгебра	1
	Геометрія	1
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,5
	Хімія	0,5
Мистецтво	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	0,5
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	0,5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	1
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	0,5
Разом		14
Сумарне навчальне навантаження на учня		14
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		14
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		14

Директор

Г.В. Панченко

План-графік внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Вересень

№ з.п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1	Надання допомоги керівникам МО з метою вдосконалення планування роботи	персональний	нарада при заст. директора	02.09 – 06.09	Китманова І. В.
2	Перевірка оформлення особових справ прийнятих здобувачів освіти в дошкільні групи, 1-12 класи	фронтальний	нарада при заст. директора	до 13.09	Наконечна Т.П.
3	Комплектація логопедичних груп.	Персональний Писаренко Л.М. Стрішко Н.Ю. Прінь С.С.		до 13.09.	Китманова І.В.
4	Перевірка виконання вчителями та вихователями вимог охоронно-педагогічного режиму, освітлення, провітрювання, проведення фізкультурно-оздоровчих заходів в режимі дня учнів.	фронтальний	нарада при заст. директора	до 20.09	Скориця Н.В. Наконечна Т.П.
5	Перевірка оформлення слухо-мовних справ, комплектація дошкільних груп	поточний	нарада при заст. директора	до 13. 09	Китманова І.В. Маркова Л.Г.
6	Відвідування уроків та індивідуальних занять вчителів з метою методичної допомоги	попереджувальний Квас І.Ю. Прінь С.С. Жавжаров В.К. Вайло Н.В. Тимчура А.О. Миша Т.В.	нарада при заст. директора	протягом місяця	Китманова І.В. Наконечна Т.П.
7	Аналіз вхідних контрольних робіт з предметів	фронтальний	довідка	до 20.09.	Наконечна Т.П.
8	Складання графіка проведення контрольних, лабораторних робіт, т/о на І півріччя			до 20.09.	Наконечна Т.П.
9	Перевірка ведення шкільної документації (особові справи здобувачів освіти, класні журнали, журнали з РСС, факультативів і гуртків)	фронтальний	нарада при директору	23. 09-27. 09.	Наконечна Т.П. Китманова І.В
10	Супервізія НУШ 1-А, Б, 2-А, Б класи	Тематичний	нарада при директору	до 27.09	Наконечна Т.П.
11	Узгодження виховних планів класних керівників та вихователів. Перевірка відповідності змісту планів віковим особливостям учнів.	поточний		до 13.09	Скориця Н.В.
12	Перевірка ведення щоденних планів молодими вихователями	Персональний	Нарада при заст. дир.	до 28.09	Скориця Н.В.
13	Відвідування позакласних занять з метою надання методичної допомоги молодим вихователям	персональний	нарада при заст. директора	протягом місяця	Скориця Н.В.
14	Робота вихователя з розвитку і активізації зв'язного мовлення дітей під час режимних моментів	тематичний	нарада при заст. директора	до 20.09	Скориця Н.В.

Жовтень

№ з/п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1.	Перевірка ведення щоденників і зошитів взаємозв'язку в 5-12 кл.	фронтальний	нарада при заст. директора	до 04. 10.	Наконечна Т.П. Скориця Н.В.
2.	Перевірка стану ведення зошитів із зарубіжної літератури, англійської мови, словників, довідників.	оглядовий	довідка	02.10 - 11.10.	Наконечна Т.П.
3.	Відвідування уроків і занять з метою: а) методичної допомоги;	персональний Геращенко Ю.В. Тимчура А.О. Миша Т.В. Прінь С.С.	нарада при заст. директора	протягом місяця	Китманова І. В. Наконечна Т.П.
4.	б) вивчення адаптації учнів 5-х класів до нової організації навчання	класно-узагальнюючий	наказ нарада при директорі	до 18.10	Наконечна Т.П. Скориця Н.В. Китманова І. В. Маркова Л.Г. ППК
5	Дотримання правил ТБ на уроках праці на пришкольній ділянці та під час трудового процесу	оглядовий	нарада при заст. директора	до 11.10	Китманова І.В. Скориця Н.В.
6	Контроль за виконанням режимних моментів.	фронтальний	довідка	до 18.10	Скориця Н.В. Наконечна Т.П.
7	Перевірка умінь педагогів чути дефектну вимову учнів на уроках і в позаурочний час	вибірковий	нарада при заст. директора	протягом місяця	Китманова І.В.
8	Відвідування позакласних занять з метою надання методичної допомоги вихователям.	персональний	нарада при заст. директора	Протягом місяця	Скориця Н.В.
9	Перевірка дотримання педагогами слухомовного режиму в школі-інтернаті.	попереджувальний	наказ педрада	до 18.10	Китманова І.В.
10	Перевірка ведення побутового щоденника в 5 – 12 кл.	Вибірковий	Довідка	До 18.10.	Скориця Н.В.

Листопад

№ з.п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1.	Перевірка ведення зошитів з української мови і літератури, математики	оглядовий	Нарада при заст. директора	06.11-10.11	Наконечна Т.П.
2.	Відвідування уроків з метою: а) вивчення стану викладання зарубіжної літератури	фронтальний	наказ	до 29.11	Наконечна Т.П.
	б) вивчення стану викладання фізичної культури	фронтальний	наказ	до 29.11	Китманова І.В.
	б) атестації педагогів (за графіком)	персональний		протягом місяця	члени атестаційної комісії
3.	Перевірка ведення щоденників учнів 3 – 4 класів	оглядовий	нарада при заст. директора	04.11-08.11	Наконечна Т.П.
4.	Супервізія НУШ в 1 класах	персональний	довідка	протягом місяця	Наконечна Т.П.
5.	Відвідування самопідготовок та виховних заходів вихователів, що атестуються (за графіком)	персональний	нарада при заст. директора	протягом місяця	Скориця Н.В. члени атестаційної комісії
6.	Контроль за роботою органів самоврядування учнівського колективу.	персональний	нарада при заст. директора	До 15.11	Скориця Н.В.
7	Контроль за виконанням навчальних програм та веденням класних журналів (діти, які навчаються за індивідуальними програмами)	персональний Доля А.А. Дем'яновська Н.М.	довідка	протягом місяця	Наконечна Т.П.
8	Контроль за роботою педагогів з розвитку слухового сприймання і формування вимови учнів старших класів	тематичний	довідка	До 22.11	Китманова І.В.
9	Перевірка ведення зошитів взаємозв'язку.	Фронтальний Повторний	Нарада при заст. директора	04.11 – 15.11	Скориця Н.В. Наконечна Т.П.

Грудень

№ з.п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1	Перевірка ведення: класних журналів, особових справ учнів; зошитів з алгебри і геометрії, інформатики, фізики і хімії.	оглядовий	нарада при заст. директора	02.12-06.12 09.12-13.12 16.12–20.12	Наконечна Т.П
2	Контроль за відвідуванням учнями школи	Тематичний	нарада при заст. директора	02-13.12	Скориця Н.В.
3	Контроль за веденням класних куточків	Оглядовий	нарада при заст. директора	02-06.12	Скориця Н.В.
4	Відвідування уроків з метою : а) вивчення стану викладання математики	фронтальний	наказ	до 27.12.	Наконечна Т.П
	б) вивчення стану роботи з розвитку зв'язного мовлення дітей в дошкільних групах	фронтальний	наказ	до 20.12	Китманова І.В
	в) атестації педагогічних працівників (за графіком)	персональний		протягом місяця	Члени атестаційної комісії
5	Перевірка розуміння зверненої мови	тематичний	Довідка	До 20.12	Скориця Н.В.
6	Підготовка і проведення підсумкових контрольних робіт (за графіком)	фронтальний	довідка	Протягом місяця за графіком	Наконечна Т.П
7	Аналіз і узагальнення матеріалів щодо стану виконання навчальних планів і програм.	фронтальний	довідка	до 20.12	Наконечна Т.П Китманова І.В.
8	Перевірка ведення слухомовних справ, журналів слухової роботи	повторний фронтальний	нарада при заст. директора	до 20.12.	Китманова І.В.
9	Контроль за роботою з розвитку і активізації зв'язного мовлення під час позакласних занять	персональний Золотаренко О.Г. Роман В.О.	Нарада при заст. директора	протягом місяця	Скориця Н.В.

Січень-Лютий

№ з.п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1.	Перевірка ведення зошитів з історії, природознавства, біології, географії	оглядовий	нарада при заст. директ.	20.01-24.01 27.01-31.01	Наконечна Т.П.
2	Перевірка організації роботи з профілактики дитячого травматизму	тематичний	довідка	13.01. – 17.01	Скориця Н.В.
3	Стан проведення корекційних занять з розвитку слухового сприймання та формування вимови в дошкільних групах	тематичний	довідка	до 07.02	Китманова І.В.
4	Контроль за виконанням наказу за результатами перевірки адаптації учнів підготовчих, 5 класів до нової організації навчальної діяльності	Персональний	нарада при директ ору	До 07.02	Заступники директора
5	Відвідування уроків з метою : а) вивчення стану викладання географії та економіки	фронтальний	наказ	до 21.02	Наконечна Т.П.
	б) вивчення стану трудового навчання в старших класах	фронтальний	наказ	до 14.02	Китманова І.В.
	в) атестації педагогічних працівників (за графіком)	персональний		протягом місяця	Члени атестаційної комісії Китманова І. В.
	в) методичної допомоги	за запитами педагогів			
6	Робота вихователів з профілактики правопорушень серед учнів з девіантною поведінкою	тематичний	довідка	20.01 – 24.01	Скориця Н.В.
7	Перевірка рівня володіння педагогами УЖМ	тематичний	довідка	до 28.02	Китманова І.В

Березень

№ з.п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1.	Перевірка ведення зошитів з української мови і літератури, класних журналів	повторний оглядовий	довідка	02.03-06.03 10.03-13.03	Наконечна Т.П
2.	Перевірка ведення щоденників	повторний оглядовий	довідка	16.03-20.03	Наконечна Т.П.
3.	Відвідування уроків з метою: а) вивчення стану української мови в 1-4 класах	фронтальний	наказ	до 13.03.	Наконечна Т.П.
4	Робота вихователя з розвитку і активізації зв'язного мовлення під час екскурсій, прогулянки, трудпроцесу	Персональний	довідка	до 13.03.	Скориця Н.В.
5	Контроль за виконанням навчальних програм (діти, які навчаються за індивідуальними програмами)	Персональний Доля А.А. Дем'яновська Н.М.	довідка	протягом місяця	Наконечна Т.П
6	Контроль дотримання вимог Базового компоненту дошкільної освіти за освітньою лінією «Дитина у світі культури»	фронтальний	наказ	До 20.03	Китманова І.В. Демченко Л.А.
7	Дотримання правил ТБ на уроках фізичної культури, ЛФК, праці	персональний Вайло О.М. Квас К.Г. Квас С.В. Тищенко О.А. Марков Ю.В.	довідка	до 13.03	Китманова І.В.
8	Контроль за використанням інтерактивних технологій у виховному процесі	Тематичний	Довідка	До 13.03	Скориця Н.В.

Квітень

№ з.п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1.	Перевірка ведення зошитів з алгебри, геометрії, фізики і хімії, історії	повторний оглядовий	нарада при заст. директора	05.04-10.04 13.04-17.04 21.04 – 24.04	Наконечна Т.П.
2	Вивчення рівня вихованості учнів п – 4, 5 – 12 класів	фронтальний	довідка	01.04 – 10.04 13.04 – 24.04	Скориця Н.В.
3	Підготовка підсумкових контрольних робіт з навчальних предметів, складання графіка проведення контрольних робіт			до 03.04	Наконечна Т.П.
4	Відвідування уроків з метою : а) контролю за дотриманням вимог навчальних програм, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів	фронтальний	довідка	до 30.04	Китманова І.В. Наконечна Т.П.
	б) вивчення стану викладання англійської мови в 2 – 4 класах			до 24.04	Наконечна Т.П.
5	Виконання педагогами школи слухомовного режиму школи	Персональний повторний	наказ	до 30.04	Китманова І.В.
6	Оформлення слухомовних справ в дошк. групах, 1 – 12 класах, журналів слухової та індивідуальної роботи.	фронтальний	нарада при заст. директора	До 17.04	Китманова І.В.
7	Перевірка розбірливості мови в 1-5 кл., 10 кл. та дошкільних групах	фронтальний	наказ	до 30.04	Китманова І.В.
8	Контроль сприймання знайомого мовного матеріалу за рік (1-12кл., дошкільні групи).	фронтальний	наказ	до 30.04	Скориця Н.В. Китманова І.В.
9	Перевірка розуміння зверненої мови	персональний	довідка	до 24.04	Скориця Н.В.
10	Стан логопедичної роботи	Персональний Стрішко Н.Ю. Писаренко Л.М., Мітічкіна С.С., вчителі та вихователі класів ЗПР та дошкільних груп	Довідка	до 24.04	Китманова І.В.
11	Вивчення результативності здійснення індивідуального підходу до учнів в позаурочний час	тематичний	Нарада при заст. директора	До 10.04	Скориця Н.В.
12	Перевірка рівня володіння педагогами ІКТ	тематичний	довідка	До 30.04	Китманова І.В.
9	Стан роботи з виховання ціннісного ставлення до природи	фронтальний	наказ	до 30.04	Скориця Н.В.

Травень

№ з.п	Зміст	Вид контролю	Практичний вихід	Термін	Відповідальні
1.	Проведення підсумкових контрольних робіт з навчальних предметів		довідка	за графіком	Наконечна Т.П.
2.	Перевірка ведення шкільної документації (особові справи, слухо-мовні справи, журнали індивідуальної слухової роботи).	фронтальний	нарада при директорі	до 05. 06	Китманова І.В. Скориця Н.В. Наконечна Т.П.
3.	Контроль за виконанням навчальних програм.	фронтальний	наказ	до 22.05	Китманова І. В. Наконечна Т.П.
4.	Контроль за виконанням навчальних програм (діти, які навчаються за індивідуальною програмою)	фронтальний	наказ	до 22.05	Наконечна Т.П.
5.	Робота вихователя з розвитку і активізації зв'язного мовлення під час екскурсій, прогулянки, трудпроцесу	Персональний	довідка	до 15.05	Скориця Н.В.